

Landbruksinfo nr. 4 – 2024 fra Rakkestad kommune

Temaer i dette landbruksinfo:

Godt oppmøte på markvandring.....	1
Regionale miljøkrav	1
Jordprøver	4
Situasjonen for floghavre og hønsehirse.....	4

Godt oppmøte på markvandring

Selv om det var mulig for de ivrigste å treske kvelden for markvandring 27. august, var det ca. 50 som møtte opp. Fredrik Klaseie fra NLR hadde en god gjennomgang av metoder for å etablere høstkorn hvor vi også så på noen harver som egner seg til lett høstharving. Det ble gode diskusjoner om muligheter og begrensninger ved de ulike etableringsmetodene.

En stor del av programmet var også viet til de regionale miljøkravene. Vi så på avstander og krav ute i felt. På spørsmålene som kom opp forstår vi at det fortsatt er stort behov for informasjon om disse kravene.

Regionale miljøkrav

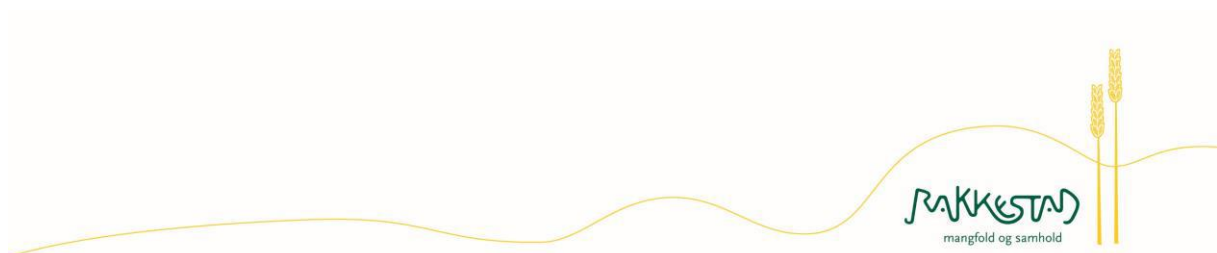
Forskrift om regionale miljøkrav finner du her:

[Forskrift om regionale miljøkrav i jordbruket, Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus og Gran kommune, Innlandet](#)

Statsforvalteren har også gode sider for regionale miljøkrav, hvor du blant annet finner en veileder til forskriften, med svar på spørsmål stilt av andre bønder.

<https://www.statsforvalteren.no/nb/ostfold-buskerud-oslo-og-akershus/landbruk-og-mat/jordbruk/miljotiltak/regionale-miljokrav/>

Vi har også prøvd oss på en skjematisk framstilling med utgangspunkt i hva du som bonde må ta hensyn til ved ulike former for jordarbeiding og en mer visuell forklaring av miljøkravene med tegninger. Disse er gjengitt nedenfor og lagt med som vedlegg i utsendingen.

Guide til hva du kan gjøre av jordarbeiding om høsten og fortsatt oppfylle miljøkravene

Miljøkravene setter begrensninger for hva du kan gjøre hvor.

Tabellen under viser forenklet hva du kan og ikke kan gjøre på de ulike stedene som omfattes av regionale miljøkrav.

Husk også at minimum 60% av det fulldyrkede arealet skal ligge urørt over vinteren. Direktesådd høstkorn og høstkorn sådd etter lett høstharving teller inn i disse 60 %.	Pløye om høsten	Harve om høsten	Harve om høsten og så høstkorn ¹⁾	Direkteså høstkorn
Rundt nedløpskum eller grøfteutløp – 2 meter sone som ikke skal jordarbeides	NEI	NEI	NEI	JA
Dråg hvor det kan bli skjæring i bunnen hvis jeg pløyer eller harver. <u>Gjelder også sidene som heller ned i dråget.</u>	NEI	NEI	NEI	JA
Sidene i dråg hvor det er lagt til 6 meter flerårig gras i bunnen. ²⁾	JA	JA	JA	JA
Dråg hvor det <u>ikke</u> blir skjæring i bunnen hvis jeg pløyer eller harver	JA	JA	JA	JA
Areal hvor avstand til jordekant til vassdrag er mellom 2 og 8 meter med gras og/eller busker/trær	NEI	NEI	NEI	JA
Areal hvor avstand fra jordekant til vassdrag er over 8 meter bevokst med gras og/eller busker/trær. ³⁾	JA	JA	JA	JA
Areal langs vassdrag som blir oversvømt når vassdraget går over sine bredder. ⁴⁾	NEI	NEI	NEI	JA
Areal som er erosjonsutsatt, dvs. merket i gårdskart med stor eller meget stor erosjonsrisiko. (erosjonsklasse 3 og 4)	NEI	NEI	JA	JA

Noter:

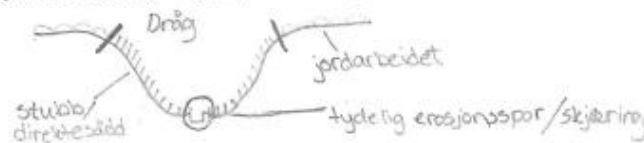
- 1) Med harving menes lett høstharving, dvs. max 10 cm dybde og 30 % plantemateriale i overflaten etter harving.
- 2) 6 meter gras i bunnen kan gi RMP-tilskudd som «Grasdekt vannvei»
- 3) Hvis det er sådd en 6 meter grasstripe, kan det gis RMP-tilskudd for «Grasdekt kantsone»
- 4) På dette arealet kan det gis tilskudd til «Ingen jordarbeiding på flomutsatt areal».

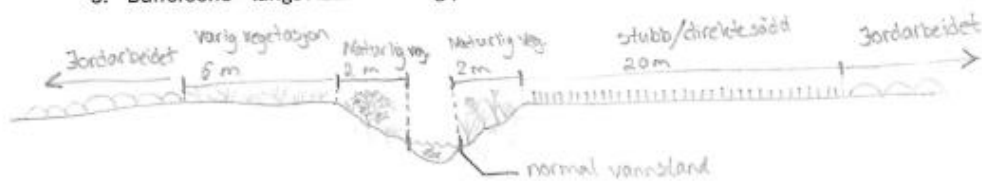
1. Nedløpskum – ingen jordarbeiding innenfor 2 meter fra drenering – gjelder HELE året. Direktesåing er ok.

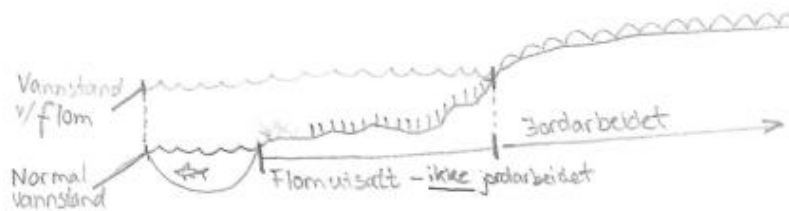
2. Erosjonsutsatte dråg – Ingen jordarbeiding, men du kan direkteså.

3. Buffersone – langs ALLE vassdrag (inkl. bekk uten årssikker vannføring).

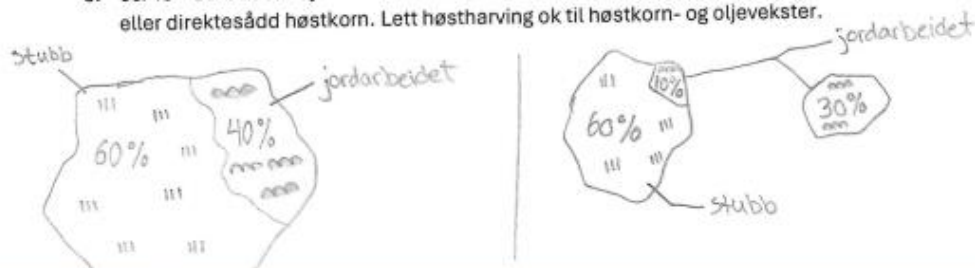
4. Flomutsatt – Flomutsatte arealer skal ikke jordarbeides om høsten.

5. Fulldyrket mark m/ erosjonsrisiko 3 og 4 skal ikke jordarbeides om høsten. Lett høstharving til høstkorn er tillatt, men må sås senest 20. september for god etablering.

6. 60/40 – 60% av fulldyrket mark må overvintre med stubb, gras, direktesådd fangvekst eller direktesådd høstkorn. Lett høstharving ok til høstkorn- og oljevekster.

Når du skal finne erosjonsrisikoklasser fra kartet ute i terrenget, kan mobilen være et godt hjelpemiddel. Se vedlegg til utsendingen hvordan dette kan gjøres.

Vi håper dette vil gjøre det mer forståelig for alle.

Hvis det fortsatt er uklart, ta kontakt med oss på e-post eller telefon, så vil vi svare så godt vi kan.

Jordprøver

Vi anbefaler å ta jordprøver nå tidlig i høst hvis det er tiden for jordprøver på arealet du driver nå.

Husk at du skal ha gjødslingsplan og at det kreves jordprøver som er maksimalt 8 år gamle.

Jordprøvebor og prøveesker kan du få på servicetorget.

Situasjonen for floghavre og hønsehirse

De første 2 ukene på jobb etter sommerferien var det mange fortvilede henvendelser fra bønder om naboer/bønder rundt i kommunen som ikke har lagt noen innsats i å bekjempe floghavre i sommer. Det er Mattilsynet som er gitt myndighet til å følge opp forskrift om floghavre. Alle som henvendte seg til kommunen om manglende bekjempelse av floghavre, ble oppfordret til å sende bekymringsmelding på Mattilsynets hjemmesider.

Kommunen har hatt sporadisk kontakt med Mattilsynet om floghavresituasjonen gjennom sommeren. Hvis vi utover høsten får vedtak fra Mattilsynet om manglende oppfølging av pålegg om bekjempelse av floghavre, vil kommunen vurdere avkortning av produksjonstilskudd.

Det har også kommet mange henvendelser om hønsehirse, og ut fra det vi har fått kunnskap om, er det spredd litt ut over store deler av kommunen. Hønsehirse omfattes per i dag ikke av noe regelverk, men det jobbes fra Statsforvalteren og politisk nivå om å få dette inn i regelverket, f.eks. inn i forskrift om floghavre.

Enn så lenge må landbruket selv ta ansvar og bekjempe dette svært potente ugraset for å unngå spredning.

